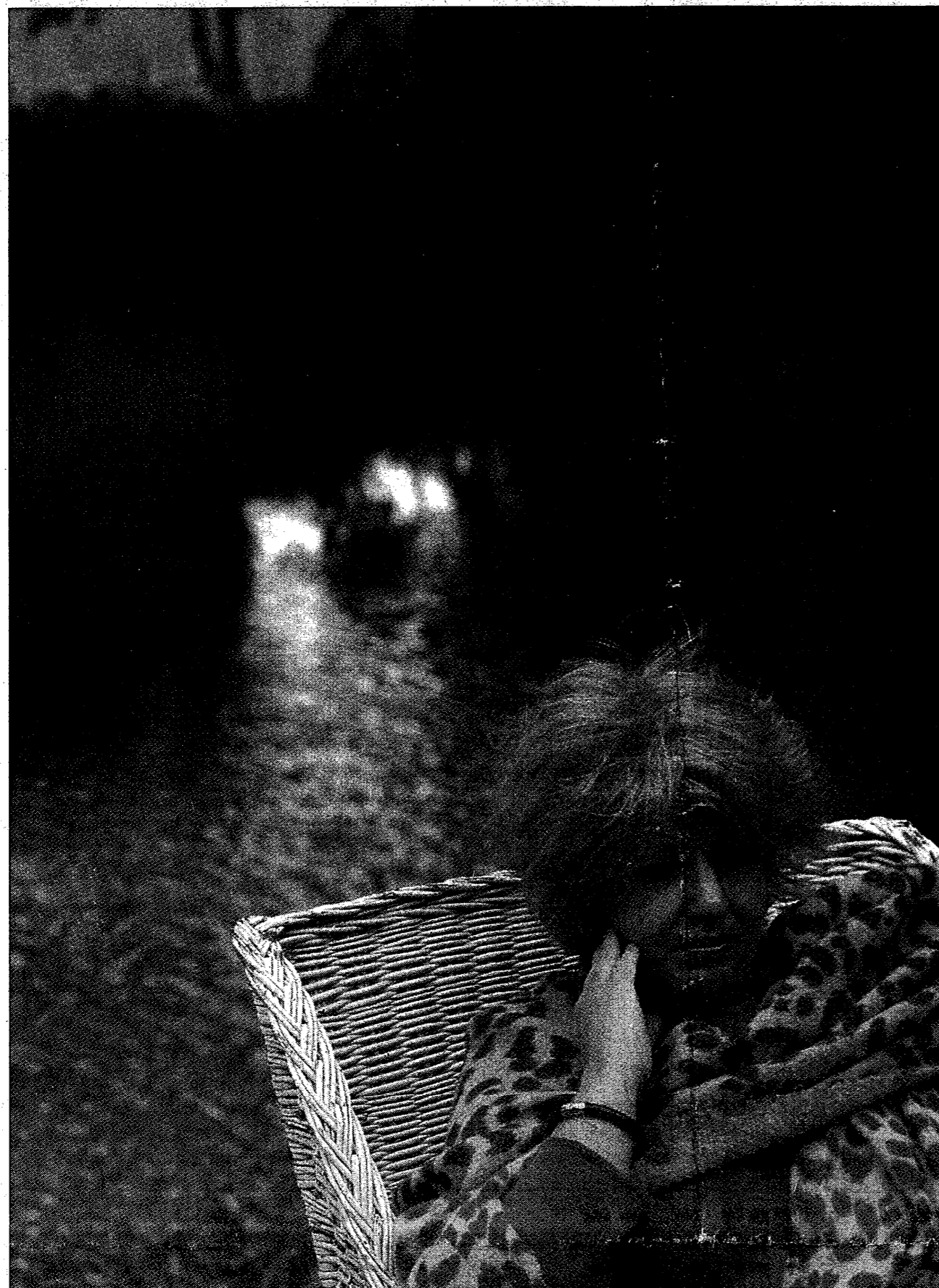

Poëzie gaat haar aan het hart. Zo zeer zelfs dat ze een brief schreef aan het Nobelprijscomit  voor de Literatuur waarin ze zich onder meer beklaagde over de manier waarop Nederlandse uitgevers omgaan met dichters. Gesprek met Hanneke Eggels, dichteres en docente moderne literatuur, te Beesel.

Door Willem Kurstjens

Het lijkt wel alsof Hanneke Eggels iets speciaals heeft met de Nobelprijs. Sinds drie jaar geeft ze in Beesel een cursus poëzie op basis van gedichten van Nobelprijswinnaars. En dan is er die brief naar Oslo waarin ze ook uithaalt naar Hugo Claus die, zo heeft ze vernomen, 'oh dat Poolse platte-landsvrouwje' riep toen bekend werd dat Wislawa Szymborska de Nobelprijs had gewonnen.

Je verwijt in je brief de Nederlandse uitgevers dat ze zo weinig gedichten

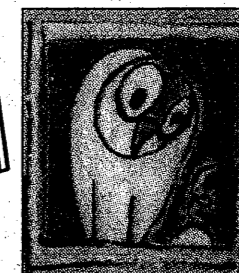

A

L

A

ADVERTENTIE

Beggarden

Roermond
Bakkerstraat 1d
Tel. 0475-350812

GALERIE
KUNSTUITLEEN
OPENINGSTIJDEN Do. 13.00 - 21.00 Vrij. 13.00 - 18.00 Zaf. 10.00 - 17.00

HET LEESLINT

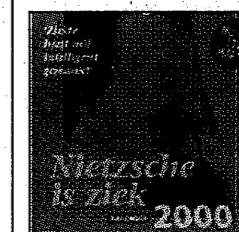
Heel slecht

Dus u voelt zich wel eens ziekjes? En u denkt wel eens dat het u niet meezit? Het kan nog veel erger. Dat leert de *Nietzsche-is-ziekkalender 2000*, een uitgave van *Filosofie Magazine*, waarin van maand tot maand en van dag tot dag uit het ziekte-dagboek van de honderd jaar geleden overleden filosoof wordt geciteerd. Citaat: „5 juni 1888: Zware aanval, 7 juni 1875: Er slecht aan toe (maag?), 8 juni 1887: Toestand: heel slecht, 11 juni 1979: Kom niet uit bed”.

boek *Wijsheid voor een moderne wereld* waarin hij diep ingaat op zijn overtuiging dat de de mens in de economisch ontwikkelde, welvarende landen steeds ongelukkiger en ontevredener worden.

Dalai Lama - *Wijsheid voor een moderne wereld*. Uitgeverij BZZTÖH. 224 blz. ISBN 9055017000. Prijs 32,50 gulden

Erik Bindervoet en Robbert-Jan Henkes - *De Nietzsche-is-ziekkalender 2000*. Uitgeverij *Filosofie Magazine*. ISBN 9073035856. Prijs 34,95 gulden.

Dolce Vita

Iseult Teran, dochter van Lisa St Aubin de Teran (bekend van vele boeken over Italië), heeft met *Dolce Vita* een debuutroman geschreven die gaat over een zestienjarig meisje met een rijk seksueel fantasieleven dat in de wereldstad Parijs woont en zich laat onderhouden door een

Maatstaf snouvelt

prijs had gewonnen.

Je verwijt in je brief de Nederlandse uitgevers dat ze zo weinig gedichten uitgeven, en zeker geen gedichten van buitenlandse dichters.

„Ja, toen ik laatst een Amsterdamse uitgever vroeg waarom hij het werk van Nobelprijswinnaar Jaroslav Seifert of Nelly Sachs, die in Duitsland heel populair is, niet wilde uitgeven, antwoordde hij: 'Wie zegt mij dat dat beter is dan dat van Gerrit Krol?' Die arrogantie, daar verzet ik mij tegen.”

Maar je moet als uitgever ook maar het geluk hebben een vertaler te vinden die zo gek is om Seifert te willen vertalen.

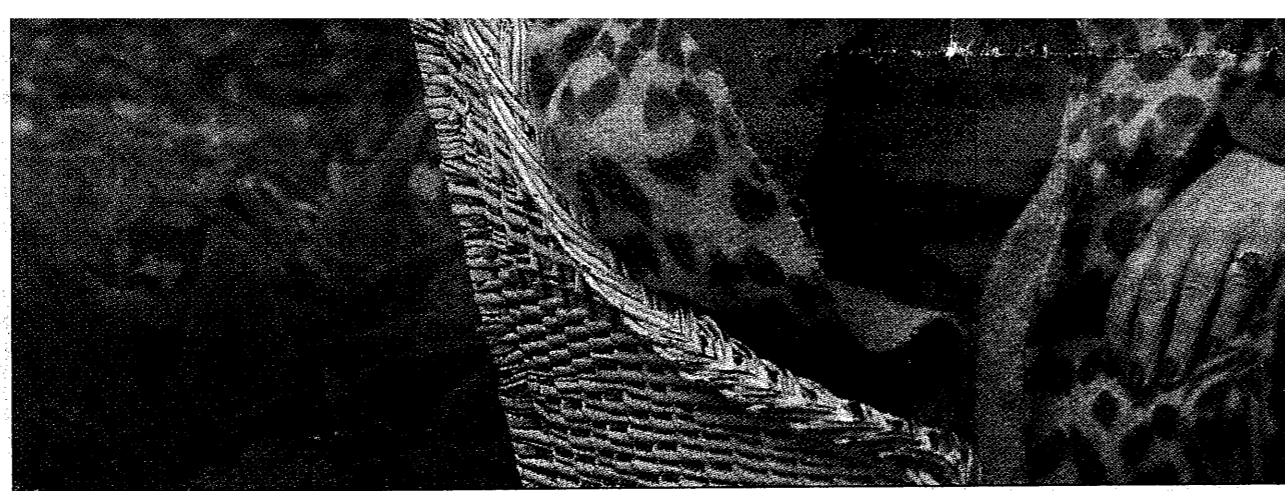
Van zo'n bundel worden toch meestal niet zoveel exemplaren verkocht?

„Waar een wil is, is een weg. Ik vind dat Nederlandse uitgevers niet genoeg hun best doen en dat ze zich teveel gelegen laten liggen aan de omzet, het geld. Dat heb ik willen aangeven.”

Je schrijft ook dat Nederlandse dichters de confrontatie met het werk van hun buitenlandse collega's uit de weg gaan. Maar welke Engelse of Franse vertaler wil zich op Nederlandse gedichten storten? „Maar welke Nederlandse dichters gaan met hun gedichten de boer op? Ze profileren zich internationaal niet genoeg. Daarom zijn manifestaties als Poetry International en de onlangs in Maastricht gehouden Tweede Ronde Tafel voor de Europese Poëzie zo belangrijk. Van die podia moet je als Nederlandse dichter meer gebruik willen maken.”

Je bent vanuit Amsterdam, waar je met grote tussenpozen van 1946 tot 1994 hebt gewoond, naar Beesel vertrokken. Waarom?

„Je krijgt in Amsterdam zoveel impulsen dat je aan nadenken niet meer toekomt. Op een bepaald moment werd het me gewoon teveel. Ik vond het mooi geweest, wilde alles eens in een nieuw perspectief plaatsen. Toen ik in de zomer van 1992 op de Graeterhof bij kasteel Hillenraedt logeerde, ben ik op zoek gegaan naar de oorsprong van mijn familienaam. Tijdens die speurtocht, die mij onder meer naar het plaatsje Egchel bij Helden voerde, kwam ik in Beesel terecht. Ik was in die tijd op zoek naar een plek waar ik rustig aan mijn proefschrift kon werken. Ook had ik plannen voor een dichtbundel. In Beesel kreeg ik uiteindelijk de kans te mogen wonen in een huisje (het voormalige koetshuis van kasteel Nieuwenbroeck) waar ik verliefd op was. En de omgeving is mooi en het achterland groot. In een mum ben je in Duitsland of België. Ik vond het heel uitdagend. Heimwee naar Amsterdam heb ik helemaal niet. Mijn twee zoons wonen in Amsterdam, dus ik kom er nog regelmatig, maar ik zou er toch niet meer willen wonen.”
Haar huis ligt half verscholen achter twee kastanjabomen. Op de plaats

Hanneke Eggels foto Vincent van den Hoogen

NOBELPRIJS- WINNAARS TE BEESEL

waar vroeger de staldeuren zaten, zitten nu twee enorme ramen met groene luiken. Het sjeke moderne interieur heeft door witte, gouden en roze accenten iets baroks. Onder de nok bevindt zich haar werkkamer met hoge kasten, gevuld met meters boeken uit binnen- en buitenland, voornamelijk literatuur en filosofie. „Na de middelbare school in 't Gooi ben ik in Amsterdam Nederlands gaan studeren. Dat duurde maar kort, omdat ik me ergerde aan de poëziecolleges van professor Garmit Stuiveling. Hij liet ons de hele Mei van Gorter scanderen in de Lutherse Kerk. Kun je je dat voorstellen: met honderdtwintig mensen? Volgens hem werd je daardoor gevoeliger voor het metrum. Alsof dat daar zo duidelijk in zit... Ik vond dat zo onnatuurlijk dat ik onmiddellijk met de studie ben gestopt.”
Ze trouwde, kreeg kinderen en vertrok uit Amsterdam om via Brussel in Leiden terecht te komen, waar ze Nederlands en filosofie ging studeren. Het onderwerp van haar doctoraalscriptie was het existentialisme in de romans van Ter Braak. Sinds haar studie werkt ze als freelance journaliste voor NRC-Handelsblad en De Groene Amsterdammer en als recensente voor de literaire bladen *Bzzletin* en *Literatuur*. Ook richtte ze de stichting Literaire Salon op, die cursussen letterkunde en leeskringen

organiseerde voor volwassenen. Het ministerie van OCW honoreerde haar initiatief met een projectsubsidie. In Beesel geeft ze onder meer cursussen literatuur.

Voor wie zijn die cursussen bedoeld?

„Voor mensen bij wie je de zin om te lezen niet meer hoeft aan te kweken of te bevorderen. Liefhebbers van literatuur die graag uitgedaagd willen worden. Zeg maar middelbaar – en hoogopgeleiden.

Je geeft ook een poëzies cursus over het werk van Nobelprijswinnaars.

Waarom alleen Nobelprijswinnaars?

„In de eerste plaats omdat ik, zoals ik al zei, een fervent voorstander ben van de internationalisering van de poëzie, maar ook omdat bij de toekenning van de Nobelprijs geen commerciële belangen een rol spelen, zoals bij de Libris-prijs en de Generale Bankprijs. De namen die in Oslo uit de bus komen, zijn boven elke verdenking verheven. Dat wil ik hiermee onderstrepen. Bij zo'n cursus zitten we met zijn allen bij elkaar met de vertaling van een dichtbundel in de hand en lezen daaruit beurtelings voor, waarbij ik vragen stel of iets vertel over de achtergronden van een gedicht. Dat is vaak heel inspirerend. Soms vergelijken we ook vertalingen van gedichten met elkaar.”
Sinds 1982 schrijft ze ook zelf gedich-

ten. Tot dusver publiceerde ze die hoofdzakelijk in literaire tijdschriften, maar onlangs verscheen de kleine cyclus *Riviervrouw* in een bibliotheek editie. Voor het volgend jaar staat er een lijvige debuutbundel bij een grote Nederlandse uitgever op de rol.

Heeft ze een idee voor wie ze schrijft?

Ze maakt zich, zegt ze, geen voorstelling van een concrete lezer. Als een kring van vrienden en bekenden erop reageert, dan is dat al genoeg. Bij wijze van illustratie laat ze de reacties zien op de bibliotheek uitgave *Riviervrouw* in 1998. Lovende reacties van dichters als Rutger Kopland, Jan Kuyper, Anton Korteweg, Judith Herzberg en Laurens van Krevelen. Ze wil, zegt ze, op een zorgvuldige manier gekend worden door mensen die ze belangrijk vind.

WINTERREIS

*Machtig zwaait de reus
achtige vader bij de blije
inkomst van de heilige
de zoon op zijn schouder,
om meer te zien*

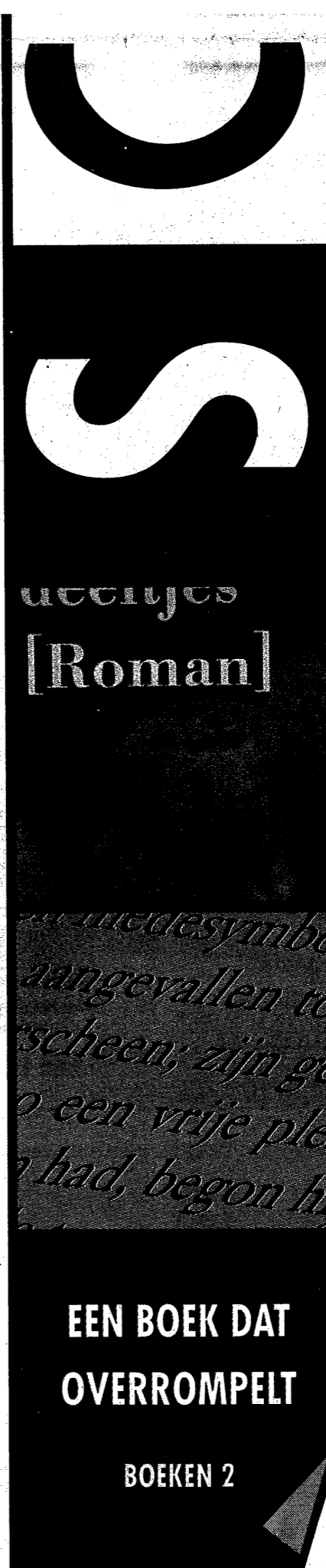
*om hoger te reiken
om verder te reizen
om heksen te verjagen
om twee zonnen te zien
aan de horizon.*

*Christoffel neemt geen
blad voor de mond:
de kleinste reiziger,
het kind, is de allerhoogste.
Zijn herder het lam
op zijn schouder -*

*Klein, moe en bang
voor alles vermijd ik
de weg waar de andere
zwerfers gaan naar
de mond van de Roer.*

Zijn in dit huis de kamers al bezet?

HANNEKE EGGELS

Maatstaf sneuvelt

Literair tijdschrift *Maatstaf* haalt de eeuwwisseling niet. In december verschijnt het laatste nummer. Eerder dit jaar besloot het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds het in 1952 door uitgever Bert Bakker zelf opgerichte blad geen subsidie meer te geven vanwege een gebrek aan kwaliteit. (ANP)

Dalai Lama

Volgende week zaterdag arriveert de Dalai Lama in ons land om een lezing te geven onder het motto Ethiek in het volgende millennium. De thematiek die hij aan zal snijden komt ook uitvoerig aan bod in zijn nieuwe

rijk seksueel fantasie-ven dat in de wereldsta. Parijs woont en zich laat onderhouden door een oudere kerel. 'Sprankelend en sexy' en 'een cocktail van fantasie, onschuld en wereldwijsheid' meent de uitgever.

Iseult Teran - *Dolce Vita*.
Uitgeverij J.M. Meulenhoff.
ISBN 9029055820. 174 blz.
Prijs 29,90

BOEKEN TOP 10

- (3) Adriaan van Dis
Dubbelliefde
(Meulenhoff) ISBN 9029057521
- (1) Thomas Harris
Hannibal
(Luitingh-Sijthoff) ISBN 9024535050
- (2) Marianne Fredriksson
Volgens Maria Magdalena
(De Geus) ISBN 9052265321
- (7) Nico ter Linden
Het verhaal gaat, deel 3
(Balans) ISBN 9050184936
- (8) Neale Donald Walsch
Derde gesprek met God
(Kosmos Z&K) ISBN 9021586622
- (4) Stephen King
De storm van de eeuw
(Luitingh-Sijthoff) ISBN 9024536235
- (5) Isabel Allende
Fortuna's dochter
(Wereldbibliotheek) ISBN 9028418385
- (9) Groot Woordenboek Van Dale
(Van Dale Lexicografie)
ISBN 9066484217
- (-) Geert Mak
De eeuw van mijn vader
(Atlas) ISBN 9045001276
- (-) Margriet de Moor
Zee-Binnen
(Querido) ISBN 9021475464

Bron: Scholtens BV